

OSIGURANJE SPORTISTA U REPUBLICI SRBIJI

INSURANCE OF ATHLETE'S IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Ivan Piljan | Visoka škola za poslovnu ekonomiju I preduzetništvo, Beograd, Srbija | ivan.piljan@vspep.edu.rs

Tatjana Piljan | Visoka škola za poslovnu ekonomiju I preduzetništvo, Beograd, Srbija | tanja.piljan@vspep.edu.rs

Marija Lukić | OŠ "Ivo Andrić" Beograd, Srbija | lukicmarija@gmail.com

UDC: 796-051.1:368.9(497.11)

Sažetak

Predmet ovoga rada je analiza mogućnosti osiguranja sportista u Republici Srbiji. S obzirom na značaj koji u savremenom društvu ima sport, a koji se ispoljava kako kroz njegove vaspitne efekte, tako i veliki kapital koji on donosi, princip slobode bavljenja sportom doživljava svoj vrhunac.

Povrede i bolesti sportista sve su češće, jer se pred njih postavljaju sve veći zahtevi i izazovi. Očito je da se iz godine u godinu, iz dana u dan, pred sportiste postavljaju sve veći zahtevi te je izloženost povredama sve veća.

Osnovna svrha osiguranja u sportu je da pruža ekonomsku zaštitu osiguranicima fizičkim licima (sportistima, trenerima, sudijama) i pravnim licima (sportskim organizacijama, savezima, klubovima) od negativnih posledica povređivanja sportista i gubitka prihoda koje sportisti ostvaruju ali i njihovi klubovi ako je reč o klupskom takmičenju, do kojih dolazi kada se ostvari rizik, odnosno nastane osigurani slučaj.

Abstract

The subject of this paper is an analysis of sports insurance options in the Republic of Serbia. Given the importance of sport in modern society, which manifests itself through its educational effects and the great capital it brings, the principle of freedom to play sports is at its peak.

Injuries and illnesses of athletes are becoming more and more frequent as they face increasing demands and challenges. It is obvious that every year, day by day, more and more demands are placed on athletes and the exposure to injuries is increasing.

The primary purpose of sports insurance is to provide economic protection to insured individuals (athletes, coaches, referees) and legal entities (sports organizations, federations, clubs) from the negative consequences of injury to athletes and the loss of income that athletes earn, but also their clubs in the case of a club competition, which occurs when the risk is realized, that is, the insured event occurs.

Ključne reči: *Osiguranje sportista, društvo, sport, sportske aktivnosti, povrede, ekonomska zaštita.*

Keywords: *Insurance of athletes, society, sport, sports activities, injuries, economic protection*

JEL klasifikacija: G22

1. Uvod

Kroz dobrovoljne sportske aktivnosti i zadovoljenje želje za igrom, nagona za pobjedom i osvajanjem, razvoj mentalnih i telesnih sposobnosti, ispoljava se najvažnija kategorija lica u sportu. Sportista je apsolutno najvažnija kategorija u sportu, ona kategorija bez koje sporta niti ima niti ga može biti, to je *conditio sine qua non sporta*.

Pojam sportiste u Republici Srbiji je određen Zakonom o sportu, dok su se pokušaji da se definiše ovaj pojam javljali kroz brojna teorijska objašnjenja sa neznatnim razlikama od zemlje do zemlje. Sportista je lice koje se bavi sportskim aktivnostima, pod kojima se podrazumevaju svi oblici fizičke i umne aktivnosti koji, kroz organizovano ili neorganizovano učešće, za cilj imaju izražavanje ili poboljšanje fizičke spremnosti i duhovnog blagostanja, stvaranje društvenih odnosa ili postizanje rezultata na takmičenjima svih nivoa. [3]

Razlozi koji opredeljuju jedno lice da počne bavljenje sportom su brojni, među kojima se ističu poseban talenat, popunjavanje slobodnog vremena, zdravlje, želja da se oseća korisnim, razvoj društvenih odnosa, ambicija i izazov, nadmetanje, finansijska korist koju sport donosi. Učešćem u igri većina njih usvaja suštinske vrednosti sporta, oseća istinsku lepotu sporta, stiče pozitivna i produktivna iskustva, uči da sebe poštuje i ceni i ponaša se u skladu sa pravilima fer pleja i dobrog sportskog karaktera. Shodno ovim razlozima lica se sportom bave na različite načine, što uslovljava njihovu klasifikaciju na određene grupe i vrste.

2. Profesionalni sportista i sportista amater

Profesionalni sportista jeste sportista koji se bavi sportskom aktivnošću kao jedinim ili osnovnim zanimanjem, a sportista amater jeste sportista kome zarada nije cilj bavljenja sportskim aktivnostima i tim aktivnostima se ne bavi u vidu zanimanja. Kada sportista ima status profesionalnog sportiste, on se sportskom aktivnošću bavi ili na osnovu ugovora o radu sa sportskom organizacijom za koju nastupa na takmičenjima svih nivoa ili u vidu samostalne delatnosti.

Kada ima status sportiste amatera on sa sportskom organizacijom zaključuje ugovor o stipendiranju maloletnog sportiste za sportsko usavršavanje ili ugovor o bavljenju sportom. Angažovanjem profesionalnog sportiste sportsko društvo ili klub povećava izgleda za uspeh, a to ima, po pravilu, za posledicu veći dohodak od sportskih priredbi koje organizuje. Profesionalni sportista učestvuje na takmičenjima najviših nivoa, postizujući vrhunske rezultate bilo u timskim bilo u individualnim sportovima i na taj način sebi dodaje epitet vrhunskog sportiste. [3]

Profesionalni sportista zasniva radni odnos sa sportskom organizacijom zaključenjem ugovora o radu, na određeno vreme, najduže do pet godina. Nakon isteka ovog perioda, sportista i sportska organizacija mogu ponovo zaključiti istu vrstu ugovora.

Ugovor se zaključuje u pisanoj formi, registruje kod nadležnog granskog sportskog saveza i kao teretan i dvostran proizvodi prava i obaveze za obe ugovorne strane. U skladu sa tim, sportista ima sva prava i dužnosti koja mu pripadaju po osnovu opšteg režima radnog prava. [9]

Profesionalni sportista po tom osnovu ima pravo na određeno radno vreme, iako u ovom slučaju specifično zbog specifičnosti same sportske delatnosti, ima pravo na zaradu, pravo na odmori i odsustva, pravo na penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Primanja koja sportista ostvaruje u sportskoj organizaciji smatraju se zaradom i podležu plaćanju poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na zaradu. Sportista i sportska organizacija, prilikom zaključenja ugovora o radu, mogu posebno ugovoriti i davanje jednokratnih naknada sportisti koje nemaju karakter zarade.

Sportista amater se sportom ne bavi kao jedinim i osnovnim zanimanjem sa ciljem sticanja materijalne koristi. Na osnovu principa slobode ugovaranja, sportista amater i sportski klub

samostalno uređuju svoje međusobne odnose, propisujući prava i obaveze shodno sopstvenim potrebama. Ugovor, koji potpisuju sportista amater i sportska organizacija, takođe mora biti potpisan i registrovan i proizvodi obaveze za obe ugovorne strane.

Sportista je dužan da sportskom klubu pruža određene usluge po osnovu obavljanja sportskih aktivnosti, dok se klub obavezuje da sportisti za izvršenu uslugu plati odgovarajuću naknadu. Sportista amater ove naknade ne dobija za obavljanje poslova u radnom odnosu, one nemaju karakter zarade, tako da u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje naplata poreza na dohodak građana, oporezuju se kao drugi prihod.

3. Rizici u sportu

Osiguranje u sportu se može ugovoriti kao individualno ili kolektivno. Sportske organizacije, fizička i pravna lica mogu da ugovore osiguranje sportista sa trajanjem od godinu dana ili samo za vreme određenog takmičenja. Lica potpuno lišena poslovne sposobnosti, ne mogu se osigurati. Lica, sportisti koji mogu da se osiguravaju, pokriveni su polisom osiguranja ukoliko je tako što predviđeno uslovima za osiguranje, i van sportskih takmičenja, terena i aktivnosti.

Povrede i bolesti sportista sve su češće, jer se pred njih postavljaju sve veći zahtevi i izazovi. Očito je da se iz godine u godinu, iz dana u dan, pred sportiste postavljaju sve veći zahtevi te je izloženost povredama sve veća. Granice ljudskih mogućnosti svakodnevno se pomeraju. Dokaz tome jeste činjenica da seniorske svetske rekorde od pre 30 godina danas nadmašuju juniori. Zbog toga sportske povrede zauzimaju visoko mesto u redosledu učestalosti povreda u savremenom svetu. [13]

Da bi se ta učestalost smanjila, od velikog je značaja preventiva i postupak neposredno nakon povređivanja. Lečenje sportskih povreda je specifično, a ciljevi su tačno definisani: povređeni sportista mora biti potpuno izlečen, a oporavak mora biti celovit, jer se inače reskira ponovno povređivanje, koje je najčešće teže od prethodnog. Povređenog sportistu moguće je lečiti na dva načina dobro ili bolje, ali gotovo nikada brže.

Sport kao delatnost obeležava različitost i mnoštvo subjekata na određenom prostoru u isto vreme (takmičari, publika, radno osoblje), koje obuzima strast takmičenja i maksimalni razvoj fizičke energije, što je teško kontrolisati. To se podjednako odnosi na amaterski i profesionalni sport. Upravo to traži maksimalnu opreznost i znanje prilikom organizovanja takvih aktivnosti. Opasnosti sporta prete ne samo takmičarima-učesnicima nego i gledaocima i trećim licima.

4. Osiguranje u sportu

Obavljanje mnogih aktivnosti, i pored toga što se vrše u skladu sa propisima, standardima, običajima i pravilima struke, prate brojne opasnosti i rizici, usled čega kako učesnici, tako i treća lica, mogu da pretrpe štetu. U red takvih, rizičnih aktivnosti, spada i sport.

Razlog tome je što se sportske aktivnosti održavaju često uz istovremeno prisustvo mnoštva subjekata na određenom prostoru (sportisti, publika, sudije, delegati, službena lica), uz izražen takmičarski naboj i strast gledalaca, što je ponekad teško kontrolisati, takmičenja se odvijaju uz upotrebu opasnih stvari (auto i moto trke, aero akrobacije, padobranski skokovi, mačevanje), odnosno životinja (konjske trke). [1]

Navedene činjenice ukazuju da sport prate brojni rizici zbog kojih mogu da pretrpe štetu takmičari, ali i gledaoci i treća lica, za vreme ili povodom sportskog takmičenja, pre takmičenja, za vreme treninga. Može se reći da sportski rizici obuhvataju rizike od telesnih ili materijalnih šteta koje nastaju ka rezultat događaja proisteklog u toku ili povodom sportskog delanja.

Poslednjih decenija broj sportskih aktivnosti, kao i broj direktnih ili indirektnih aktera, se bitno povećao, a srazmerno tome i broj povreda i šteta koje nastaju kao rezultat takvih aktivnosti. U cilju izbegavanja da sportski rizici postanu kočnica razvoju sporta, između ostalog, može da posluži osiguranje. Sportu su potrebne sve vrste osiguranja, koje susrećemo i kod ostalih subjekata (osiguranje imovine, osiguranje od odgovornosti, osiguranje od posledica nesrećnog slučaja), uz ugrađivanje specifičnosti koje determinišu sportski rizici koji se pokrivaju osiguranjem. [2]

Ipak, i pored toga, u državama koje ne uređuju osiguranje u sportu, poslovi sportskog osiguranja su retki, zaključuju se dobrovoljno u okviru ostalih osiguranja, a specijalni osiguravači koji bi u svojoj ponudi nudili sportske pakete osiguranja ne postoje. U zemljama koje uređuju područje sportskog osiguranja, poslovi sportskog osiguranja nisu retkost, postoje specijalizovani osiguravači koji nude sportske pakete u skladu sa odgovarajućim zakonskim pravilima, među kojima su i ona o obaveznom osiguranju.

5. Osnovna svrha osiguranja sportista

Osnovna svrha osiguranja u sportu je da pruža ekonomsku zaštitu osiguranicima fizičkim licima (sportistima, trenerima, sudijama) i pravnim licima (sportskim organizacijama, savezima, klubovima) od negativnih posledica povređivanja sportista i gubitka prihoda koje sportisti ostvaruju ali i njihovi klubovi ako je reč o klupskom takmičenju, do kojih dolazi kada se ostvari rizik, odnosno nastane osigurani slučaj.

Svaki sportista tokom svoje sportske karijere ima uspone i padove. Uspone i padovi posledica su najčešće povreda, koje ih odvajaju od sportskih takmičenja. Profesionalni sportisti tada gube ogromne prihode, zato što su privremeno sprečeni da učestvuju u takmičenjima. U današnjem vremenu sport postaje sve zahtevniji, a naponi kojima su profesionalni sportisti izloženi su sve veći. Upravo takva situacija u kojoj postoji izvesnost ili neizvesnost da će se nezgoda dogoditi nekom profesionalnom sportisti, stvara rizik povrede profesionalnih sportista. [6]

Rizik je sastavni deo života ne samo profesionalnih sportista nego i svih pojedinaca i upravo zbog toga on je jedan od bitnijih elemenata osiguranja. Profesionalni sportisti čine jednu ogromnu zajednicu osiguranja, što je druga vrlo bitna komponenta osiguranja i oni su tokom celokupne sportske karijere izloženi mnogobrojnim rizicima, što može da rezultira ozbiljnim zdravstvenim posledicama, preranim završetkom karijere i postizanju znatno slabijih takmičarskih rezultata. [5]

Sportisti koji se bave ekstremnim sportovima teže sklapaju polise sportskog osiguranja i to ne samo radi viših premija osiguranja već zbog generalne nespremnosti osiguravajućeg društva da takve polise ponude. Razlog je rizik nastanka štetne posledice koji je kod tih sportova značajno visok. Ugovor o osiguranju sportista ili delatnosti sporta može biti individualan, gde se tačno navodi ko je osiguravač a ko korisnik osiguranja. [12]

Za svaki pojedinačni slučaj osiguranja osiguravač izdaje polisu osiguranja. Idealan oblik ugovora za sportsku delatnost na nivou cele sportske ekipe, tzv. kolektivni ugovor o osiguranju. Kod kolektivnog ugovora o osiguranju izdaje se jedna polisa, odnosno jedan ugovor na osnovu kojeg je zagarantovano osiguranje više lica. Visina premije kolektivnog osiguranja zavisi od broja lica koja se osiguravaju. [10]

Pored toga sportisti amateri koji nisu obavezno osigurani zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju u Republici Srbiji mogu se uključiti u obavezno osiguranje pod uslovima kako je predviđeno zakonom a finansijska sredstva mogu obezbediti sportske organizacije i druga pravna lica. Takođe sportisti amateri mogu se uključiti i u obavezno zdravstveno osiguranje u Republici Srbiji, a i ovo obavezno državno osiguranje da finansiraju mogu preuzeti druga pravna lica i pojedinci.

Svi članovi sportskih organizacija razvrstavaju se u deset razreda opasnosti: I, II, III, IV, V, VI, VIII, IX, X, kako sledi.

Tabela 1. Profesionalci i amateri koji učestvuju u takmičenjima saveznog i republičkog nivoa- primer osiguranja

Razred opasnosti	Smrt usled nezgode	Invaliditet	Za 1din. Dnevne naknade godišnja premija din.
I	0,80	0,80	4,80
II	1,10	1,10	6,60
III	1,40	1,40	8,40
IV	1,70	1,70	10,20
V	2,20	2,20	13,20
VI	3,75	3,75	22,50
VII	4,20	6,30	37,80
VIII	6,30	8,40	50,40
IX	14,70	6,30	37,80
X	12,60	12,60	75,60

Izvor: Statut „Sava Osiguranje” a.d.o, Beograd, br. 02-2862/08.

Osiguranje dnevne naknade je moguće ukoliko je osiguranje zaključeno na godinu dana.

6. Osiguranje sportista

Zainteresovane strane u osiguranju sportista jesu njihove organizacije, sportski klubovi ili njihova udruženja, sami sportisti i članovi njihovih porodica i naravno osiguravači kao pravna lica u interesu ostvarivanja prihoda tj. dobiti. Lica koja su učesnici u ovom poslu delimo na: [1]

- ugovarač osiguranja je pravno ili fizičko lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju, polisu sa preciziranim uslovima,
- osiguravač je organizacija za osiguranje sa kojom se zaključuje ugovor o osiguranju i koja se obavezuje da isplati korisniku osiguranja preuzetu obavezu,
- osiguranik je lice od čijeg doživljenja ili smrti zavisi isplata ugovorene osigurane sume, lice koje može biti ugovarač i korisnik ali neretko to nije slučaj.

Korisnik osiguranja je lice u čiju korist se zaključuje ugovor o osiguranju i koje ima pravo na nadoknadu štete, tj. lice kojem se šteta isplaćuje. Po pravilu se mogu osigurati lica od navršениh četrnaest do navršene sedamdeset pete godine života.

7. Ugovaranje poslova osiguranja u sportu

Ugovor o osiguranju sportista ili delatnosti sporta može biti individualan, gde se tačno navodi ko je ugovarač osiguranja, ko je osiguranik te ko je korisnik osiguranja. Za svaki pojedinačni slučaj osiguranja osiguravač izdaje polisu osiguranja. Upravo za sportsku delatnost idealan je oblik ugovora o osiguranju, tzv. kolektivni ugovor o osiguranju. Kod kolektivnog ugovora o osiguranju jednom polisom osiguranja, jednim ugovorom, osigurano je nekoliko subjekata. [4]

Na primer, jedna centralna sportska organizacija sklapa ugovor o osiguranju svih fudbalera ili svih sportista koji spadaju u fudbalske sportove. Prednost kolektivnih ugovora o osiguranju je u jednostavnijem načinu sklapanja, u većoj težini ugovora (veći broj osiguranika, veća premija), što

ugovaračima, a to znači i osiguranim licima, omogućuje dobijanje povoljnijih uslova osiguranja (veće osigurane sume, manja premija, posebni popusti). [11]

Tabela 2. Učesnici na pojedinim sportskim takmičenjima i treninzima- primer osiguranja

R. br.	Vrsta takmičenja	Od osigurane sume premija za jedan din. iznos u %		Za 1din. Dnevne naknade godišnja premija din.
		Smrt od nezgode	Invaliditet	
1	Automobilске trke	0,90	0,90	5,00
2	Motociklističke trke	1,20	1,20	7,20
3	Auto-vožnja za ocenu i reli	0,90	0,90	5,00
4	Go Kart trke	0,90	0,90	5,00
5	Motociklističke vožnja za ocenu	1,10	1,10	6,10
6	Biciklističke trke	0,90	0,90	5,00
7	Kasačke i galopske trke	0,90	0,90	5,00
8	Skijaška takmičenja i skokovi	0,40	0,40	2,40
9	Motonautička takmičenja	0,90	0,90	5,00

Izvor: Statut „Sava Osiguranje” a.d.o, Beograd, br. 02-2862/08.

Ili, npr. jedan sportski klub može sklopiti kolektivni ugovor za sve svoje članove, bez obzira na to je li reč o osiguranju imovine ili o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja, odnosno osiguranju života.

Sportisti nisu dužni pristupiti kolektivnom ugovoru, ali imaju pravo na informaciju i savet. Propuštanje te obaveze povlači za sobom odgovornost za štetu sportista u slučaju nezgode za koju nije ugovoreno osiguranje.

8. Prava i obaveze sportista

Prava, obaveze i odgovornost sportista uređuju se sportskim pravilima, kolektivnim ugovorom u oblasti profesionalnog sporta i ugovorom između sportiste i sportske organizacije, u skladu sa zakonom.

Takođe u sportskim takmičenjima mogu učestvovati sportisti kojima je u roku od 6 meseci pre održavanja takmičenja utvrđena opšta zdravstvena sposobnost. Pored opšte zdravstvene sposobnosti, neophodno je utvrditi i posebnu zdravstvenu sposobnost, za određene sportske grane, dok je za određene sportske grane neophodno utvrditi posebnu sposobnost i u kraćem periodu od 6 meseci. [11]

Zdravstveni pregledi su izuzetno bitni jer se na taj način određuje stepen rizičnosti sportista. Opštu i posebnu zdravstvenu sposobnost utvrđuje nadležna zdravstvena institucija, odnosno zavod nadležan za sport i medicinu sporta. Sportista kome drugi takmičar pri takmičenju nanese telesnu povredu ima pravo na naknadu štete, ako mu je povreda nanesena namernim ili grubim kršenjem sportskih pravila.

Na odgovornost za štetu koju pretrpi sportista pri bavljenju sportskim aktivnostima ili je prouzrokuje drugom licu primenjuju se opšta pravila o odgovornosti za štetu. [16]

9. Osiguranje sportista u Republici Srbiji

Osiguranje sportskih rizika obavlja se u Republici Srbiji u okviru ostalih osiguranja, zavisno od toga šta se osigurava, pojedinac ili kolektiv. Bar za sad, nema specijalizovanih osiguravajućih društava za osiguranje sportista od rizika privremenog ili trajnog povređivanja ili barem specijalizovanih organizacijskih jedinica u okviru osiguravajućih društava, koje bi bile posebno zadužene za sport.

Po pravilu rizici ili osigurani slučajevi koji se mogu osigurati u Republici Srbiji su: [11]

- invalidnost,
- prolazna nesposobnost za rad (osiguranja zaključena na godinu dana za sportiste profesionalce i amatere koji učestvuju u takmičenjima saveznog i republičkog nivoa),
- smrt usled nezgode,
- troškovi lečenja (samo ako je zaključeno osiguranje za slučaj smrti i invaliditeta),
- troškovi lečenja inostranih učesnika sportskih takmičenja na području Republike Srbije.

Praktično to znači da se osiguranje uvek odnosi samo na sportsku granu navedenu u polisi i ne obuhvata nesrećne slučajeve koji nastaju prilikom bavljenja bilo kojim drugim sportom. Kada su u pitanju osigurane sume koje se ugovaraju u ovim vrstama osiguranja onda visinu osiguranih suma sporazumno određuju ugovarač osiguranja i osiguravač. A ovo osiguranje može se ugovoriti pojedinačno ili grupno. [15]

Sva lica koja se osiguravaju po jednoj polisi (sa naznakom ili bez naznake imena i prezimena), osiguravaju se na jednake osigurane sume i po istoj kombinaciji osiguranih slučajeva. Mogu se navesti neki osnovni elementi osiguranja, a to su: [7]

- zajednica rizika (pooling of losses),
- isplata slučajnih gubitaka (payment of fortuitous losses),
- prenos rizika (risk transfer),
- isplata naknade – obeštećenje (indemnification).a

10. Zakonska regulativa

Novi Zakon o sportu Republike Srbije uveo je obavezno osiguranje vrhunskih sportista bilo da se takmiče za klub ili za nacionalni granski savez. Status vrhunskog sportiste se utvrđuje na osnovu Pravilnika o nacionalnoj kategorizaciji sportista. Za sve ostale sportiste Zakon o sportu nije predvideo obavezno osiguranje mada svako bavljenje sportom nosi veliki rizik od povreda.

Nema sumnje da je ekonomsko osiguranje sportista potreba, nužnost svakog sportiste (amaterskog ili profesionalnog) a to se pokaže kada se povrede dogode. Posebno se napominje da osiguranje sportista, tj. članova sportskih organizacija nije isto što i osiguranje učenika u školama i da se sportisti u omladinskom uzrastu u slučaju težih povreda ekonomski nikako ne mogu oslanjati na simbolično osiguranje učenika u školama. Kroz dugogodišnji rad osigurali smo veliki broj sportista i specijalizovali smo se za osiguranje sportista iz svih sportskih grana.

Prema Zakonu o sportu RS sportska organizacija dužna je da zaključi ugovor o osiguranju svojih vrhunskih sportista i vrhunskih sportskih stručnjaka od posledica nesrećnog slučaja za vreme obavljanja sportske aktivnosti, odnosno stručnog rada u sportu, a na osnovu utvrđenog rangiranja sportista i sportskih stručnjaka.

Osigurana suma na koju mora biti ugovoreno obavezno osiguranje po jednom sportisti, odnosno sportskom stručnjaku ne može biti niža od: [14]

- 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti za slučaj smrti sportiste, odnosno sportskog stručnjaka,
- 20.000 evra u dinarskoj protivvrednosti za slučaj trajnog gubitka opšte radne sposobnosti sportiste, odnosno sportskog stručnjaka ili sposobnosti da se bavi sportskim aktivnostima i sportskim delatnostima,
- 5.000 evra u dinarskoj protivvrednosti za slučaj privremene sprečenosti za bavljenje sportskim aktivnostima i sportskim delatnostima, na ime naknade za gubitak prihoda i stvarnih troškova lečenja sportiste, odnosno sportskog stručnjaka.

Nadležni nacionalni granski sportski savez dužan je da osigura sportistu, odnosno sportskog stručnjaka koji nastupa za nacionalnu sportsku reprezentaciju od posledica nesrećnog slučaja za vreme nastupa za nacionalnu sportsku reprezentaciju. Ako sportska organizacija ili nadležni nacionalni granski sportski savez ne zaključi ugovor, dužni su da nadoknade štetu koju pretrpi sportista, odnosno sportski stručnjak koji nije osiguran.

Nadležni nacionalni granski sportski savez može utvrditi obavezu za sportske organizacije iz nadležnosti saveza da osiguranje sportista i sportskih stručnjaka vrše preko tog saveza, uz snošenje troškova polise osiguranja. [14]

Ukratko, prvu obavezu osiguranja vrhunskog sportiste ima njegov klub a ukoliko to klub ne uradi onda tu obavezu ima nacionalni granski savez kada se sportista takmiči za nacionalnu selekciju. Ukoliko to ne urade ni klub a ni savez, sportista ima zakonsko pravo da od njih traži nadoknadu štete.

11. Zaključak

Profesionalni sportisti posvećuju ceo život treningu u određenoj sportskoj aktivnosti, od koje žive i pribavljaju sredstva za životnu egzistenciju. Pojedine vrste osiguranja, kao životno osiguranje u većini slučajeva zadovoljava navedeni zahtev vrlo lako. Uzrok i vreme smrti mogu se lako utvrditi u većini slučajeva, te ako je osoba osigurana, nominalni iznos u polisi životnog osigurana je iznos za isplatu naknade.

U sportu mora postojati osiguranje za slučaj profesionalne nesposobnosti, kako bi u slučaju nemogućnosti daljnjeg bavljenja sportom od osiguravajućeg društva dobili koliko toliko finansijsku zaštitu tj. materijalna sredstva koja bi im omogućila pristojnu životnu egzistenciju.

Osiguranje sportista se sprovodi uglavnom u cilju njihove sposobnosti za bavljenje sportom, što nedvosmisleno ukazuje na ponudu osiguravača samo klasičnih proizvoda, pokrića rizika nezgode ili povrede koja izaziva trajnu ili privremenu nesposobnost bavljenja sportom usled invaliditeta ili sa određenim procentom invaliditeta. Naravno da se time ni u najmanjoj meri ne rešava budućnost sportiste ili njegovih najbližih. Njihov život i buduća primanja kroz te vidove osiguranja nisu obezbeđeni.

Prema dosadašnjoj praksi, odšteta koju dobiju u tim slučajevima malih osiguranih suma ili pokrića malog broja rizika nije dovoljna za obezbeđenje normalnog života jednog invalida ili članova njegove porodice. Životno osiguranje sa svim svojim proizvodima, uključujući i penzije, predstavlja dobar izbor svakome ko razmišlja o svojoj budućnosti i svojih najbližih.

Svaki pojedinac može sam da izabere sumu na koju će se osigurati, da osigura školovanje svom detetu, da uplaćuje sebi za penziju prema svojim mogućnostima. Time dobija tačnu procenu njegovih budućih primanja i kada ne bude u stanju da se bavi sportom ili ukoliko doživi nesreću.

Naravno da treba sagledati sve ponude i mogućnosti koje daju osiguravajuće kompanije, jer se proizvodi i cene tih proizvoda razlikuju, ali najveću pažnju kod odabira kuće treba obratiti na njeno poslovanje radi, da kažemo stepena poverenja prema osiguravaču kada se odlučujemo za osiguranje.

Naše mogućnosti za kupovinom odgovarajućeg osiguravajućeg proizvoda jesu male, ali navike su nam još manje. Postoje proizvodi koji imaju manju premiju pa ni za to se ne odlučujemo i zato moramo raditi na svojoj svesti radi boljeg i sigurnijeg sutra. Svi smo izloženi nekim rizicima ali su naponi sportista veliki i zato oni pripadaju rizičnoj grupi građana ali paralelno sa tim i njihova svest treba da bude na većem nivou.

Bibliografija

1. Ćurković M., Mnogo rizika, malo osiguranja, Svet osiguranja, 2007., 2/07.
2. Ćurčić N., Piljan I., Simonović Z., Marketing koncept u društvima u osiguranju, Ekonomika, 2019., 65(3): 21-33.
3. Đurđević N., Ugovori o profesionalnom igranju fudbala, Pravni fakultet u Kragujevcu, 2012.
4. Generali Osiguranje, (2015). Dopunski uslovi za osiguranje članova sportskih organizacija od posledica nesrećnog slučaja (nezgode), 2015.
5. Gvozdenović N., Uzelac O., Telematika i noviji trendovi u osiguranju od autoodgovornosti i drugim vidovima osiguranja, Anali Ekonmskog fakulteta u Subotici, 2018, 54(39): 33-43.
6. Mićović M., Sport i osiguranje, Pravni fakultet u Kragujevcu, 2012.
7. Ostojić S., Obavezno osiguranje sportista u Srbiji, Ekonomski fakultet u Subotici, 2015.
8. Ostojić S., Osiguranje i upravljanje rizicima, Data Status, 2007.
9. Piljan I., Cogoljević D., Piljan T., Uloga osiguravajućih kompanija na finansijskom tržištu, Trendovi u poslovanju, 2015, (1-2): 94-102.
10. Piljan I., Cogoljević D., Piljan T., Osiguranje kao faktor razvoja poljoprivrednog sektora u Republici Srbiji, International Review, 2018., (1-2): 131-137.
11. Sava Osiguranje, Publikacija Osiguranje članova sportskih organizacija, 2016.
12. Sava Osiguranje, Statut, 2008: 02-2862/08.
13. Vojinović Ž., Mogućnosti prenošenja ili umanjenja rizika sa sportista, Fakultet za privredni razvoj, 2011.
14. Službeni glasnik RS, Zakon o sportu, 2016: 10/16.
15. <https://www.dunav.com/portfolio/osiguranje-sportista> , 15.9.2018.
16. <https://wiener.co.rs/za-privredu/osiguranje-zaposlenih/nezgoda/osiguranje-sportista>, 15.9.2018.

Istorija rada:

Rad primljen: 09.11.2019.

Prihvaćen: 22.11.2019.